GAZETA LWOWSKA.

We Srodę **Nro. 76.** 5. Lipca 1826.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— *Z Wiednia d. 25. Czerwca.* —

Podług wiadomości z Lincu NN. Cesarstwo Ichmość iadąc do Lambach przeieżdżali w d. 22. t. m. przed południem o godz. 11. przez Kleinmünchen.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Brazyliia.

Monitor z d. 18. Czerwca donosi z Rio de Janeiro z d. 5. Maia: »Cesarz Brazyliyski (po odebraney wiadomości o śmierci swoiego Oyca) aktem z d. 2. Maia zrzekł się Korony Portugalskiéy i prawo do tego Królestwa zlał na swoię naystarszą córkę Infantkę Donnę Maryią da Gloria, Xiężniczkę Beira, która zaślubioną będzie swoiemu Stryiowi, Infantowi Dom Miguelowi.

Ameryka Hiszpańską.

Względem obu dowódców Sanchez i Aguero, którzy na wyspie Kubie iako buntownicy zostali smiercią ukarani, donoszą teraz bliższe szczegóły. Wykonanie tego wyroku zaszło dnia 17go Marca w Principe. Już prawie przed czternastoma dniami dostali się na tę wyspę, i tak długo się ukrywali, aż Sanchez tyle był nierozstropny, że udał się do domu swego chrzestnego oyca, okazał mu przywiezione odezwy i radził mu uciekać z wyspy, albowiem, iak mówił, Kolumbiyczykowie pozabiiaią wszystkich roialistów, którzy w ich ręce wpadną. Człowiek ten, któremu tak dawano radę, oznaymił onę Gubernatorowi. Pobyt ich odkryto i zostali obadwa uwięzeni. Aguero okazywał na placu śmierci wielką stałość i umarł nic nie wydawszy. Zaś Sancheza wielka opanowała boiaźn i wszystko odkrył, co wiedział. W skutek wiadomości, które Rząd otrzymał, rozkazał tenże wypłynąć czterym do pięciu okrętów z Hawanny i krążyć przy brzegach Kuby.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

W d. 12. Czerwca następuiący był rezultat wyborów ze starego miasta Londynu: Starszy gminny Thompson miał głosów 1,979, Starszy gminny Waithman 1,526, Starszy gminny Wood 1474, P. Ward 1399 i Lord Mayor 1307. W Southwark w następuiącym sposobie stały wybory: P. Calvert miał 1692, Sir R. Wilson 1600, a Polhell 1215 głosów. Wybory w Woodstock ukończono. Kandydatami są: Margrabia Blandfart i Lord Asheley. Z Yorkshire podało się pięciu kandydatów. Lord Milton, P. Marshall i P. Beskell, oświadczyli się za Katolikami, a P. Ducombe i P. Wilson mienią się być przeciwko Papieżowi. Uważaią, że wybory teraźnieysze oznacza mnieyszy duch przeciwny Papieżowi, niżeli czasów dawnieyszych.

Odebrano wiadomości o Kapitanie Franklin, który, iak wiadomo, upoważniony iest do wyprawy odkrywczéy lądem z zatoki Hudsońskiey ku północy. List iego datowany z twierdzy Franklin na wielkim niedzwiedziém ieziorze z d. 5. Września 1825. Ludzi swoich podzielił ón zeszłego lata na trzy oddziały. Pod iego dowództwem będący, dostał się do uyścia rzeki Mackenzie pod 139° zachodniéy długości od Greenwichu. Postrzegł ón tamże morze otwarte, ku północy nie ma lodu, ni wysp; zaś ku Zachodni widział brzegi okryte górami. Okręty Angielskie napotkały na morzu indyyskiém okręt Rossyyski odkrywczy, pod Kapitanem Kotzebue, i po podróży dwóchletniéy i miesięcy dziewięć cała osada była zdrowa.

Gazety Irlandzkie donoszą, że liczba Reprezentantów w Irlandyi przychylnych emancypacyi powiększa się przez teraźnieysze wybory. Jednakże w Hrabstwie Waterfort spodziewaią się silnéy walki obudwóch stronnictw.

Podług doniesień wybrano P. Huskisson i Jenerała Gascoyne z Liverpoolu, P. Calvert i Sir Wilsona z Southwark, tudzież P. Grattan i P. Moore z Dublina.

O wypadkach podczas teraźnieyszych wyborów do Parlamentu czytamy w Gazetach Paryzkich, co następuie:

»Na wszystkich wyborach Southwarku poprzylepiano kartki, z napisem: »Nie ufaycie Calvertowi i Wilsonowi; sąto Papiści!« Smieszną iest rzeczą, mienić Sir Roberta Wilsona ultraliberalnego przyiaciela wolności, Papistą; a iednak oskarzenie to czyni wrażenie; głosować za Katolikami iestto w oczach pospólstwa Papistyzmem i pomimo wielkiéy popularności, dozna P. Wilson wielkiéy trudności. Z oboiéy strony wszystkich używaią środków. Każdy kandydat ma swóy wydział,

)(

który wydaie w mieście kartki i pisma ulotne; wydział ów ma Sekretarza, który ie pisze. Kandydaci są sami obecni, cieszą się z liczby swoich protektorów, i chociaż ich pocichu liczą, iednak głośno obiawiaią swóy tryiumf. Na koszta wyboru otworzone są składki. Po ulicach chodzą Kommissyie, złożone ze trzech lub czterech osób, trzymaiąc w ręku białą książkę, pukaią do drzwi i piszą imiona tych, którzy swóy głos przyrzekaią. W małych miasteczkach wszystko w poruszeniu: cała ludność oczekuie skutków, a kandydaci ani na chwilą nie maią spokoyności.

W d. 5. Czerwca kandydaci odwiedziwszy swoich przyiaciół, bawili godzin 12; poczém Sir Robert mówił ieszcze przed pięciu wydziałami i przed innêm Zgromadzeniem pod otwartém niebem. Mnóstwo ludu poprzedzało orszak cechu pewnego, który właśnie swoią obchodził rocznicę, ciągnąc z rozwiniętémi chorągwiami przy odgłosie muzyki. W tém ukazał się Sir Robert w surducie zapiętym na guziki aż po kolana. Otacza go lud, ciśnie się w koło niego i niesie go w tryumfie. Z okna domu gościnnego mówi kilka słów P. Calvert, kandydat, i tak, iak tenże Papiesta. Tymczasem Sir Robert wsiadł był do powozu i żądał, aby słuchacze uważali. Jak wiadomo P. Wilson iest wysokiego wzrostu, nadzwyczaynie prosty, twarzy zupełnie otwartéy i pełnéy wyrazu. Wystawmy go sobie na téy naturalnéy mownicy, wszystkich oczy na niego zwrócone, gdy mówi o ustawach zbożowych, o reformie Parlamentu i nakoniec, gdy wnosi pytania drażliwe o Katolikach. Więcéy go obchodzi rzecz religiynéy tolerancyi, iak iego wybór; Postanowił ón w żadnym punkcie nieustępować. Oświadczył zupełnie otwarcie, że wiara nie ma nic wspólnego z prawami politycznemi. Tę część mowy przyięto cokolwiek ozięble i z zadziwieniem; wszyscy patrzali ieden na drugiego, zapytywali się, niewiedząc co czynić z takiego wyznania wiary. Niektórzy wołali: Słuchaycie! Ależ słuchaycie! Inni wołali: Bravo! A iednak go nie wygwizdano; a nawet gdy P. Wilson skończył, trzechkrotne rozległo się: Hurra. »Wiem dobrze« rzekł ón póżniéy w poufném posiedzeniu, »gdybym cokolwiek był za Antykatolikami, lub gdybym rzecz tę był pominął, byłbym pewien moiego wyboru; lecz na cóż zdałaby się moia popularność, gdybym iéy nieużywał dla oświecenia pospólstwa.«

Mówią, że P. Albert Gallatin mianowany iest Posłem Zjednoczonych Stanów przy Rządzie Angielskim.

Dwóch Angielskich lekarzy i ieden Niemiecki otworzyli ciało zmarłego artysty muzykalnego Webera. Znaleziono dwa wrzody na lewéy stronie głowy rury powietrznéy, płuca były nadwerężone i miały dwa wrzody.

Królestwo Oboiéy Sycylyi.

Na mocy wyroku król. z d. 8. Marca dotąd nieogłoszonego, wolno iest poddanym królewskim wniyść w służbę obcą cywilną i woyskową. Każdy, którvby chciał z tego pozwolenia korzystać, musi się wprzód zobowiązać przysięgą, że nie podniesie oręża przeciwko Królestwu, ni przykładać się będzie w charakterze Posła lub Ajenta dyplomatycznego obcego Mocarstwa, do zawarcia traktatu, gdzieby szło o interesa Neapolitańskie. Daley żaden poddany Neapolitański nie może być Posłem, Pełnomocnikiem, Ajentem dyplomatycznym iakiego obcego Mocarstwa na Dworze Króla Jegomci Sycyliyskiego, i dopóki w służbie obcéy, nie może być Monarsze przedstawiony, ni korzystać z opieki Ministra obcego Mocarstwa, któremu służy.

Szwaycaryia.

Kanton Graubindzki zaniósł skargę na posiedzeniu Seymu przeciwko Kantonowi Uri, z powodu dawnieyszego i teraźnieyszego ucisku rodzin (Lorez i Fürger) pochodzących początkowie z Graubindten, które od 250 lat w Kantonie Uri osiadły, i tamże wszystkie ciężary chętnie znoszą, a które przynaymniéy liczą 180 głów. Rodziny te gdy w roku 1825 chciały prośby swoie przełożyć Prezydentowi Seymu, zostały aresztowane, po części pod badanie kryminalne oddane i na kary pieniężne wskazane.

Od nieiakiego czasu były Król Szwedzki Pułkownik Gustawson bawi w Rorschach.

Niemcy.

Gazeta Monachiyska z d. 21. Czerwca donosi: »Królestwo Ichmość wyiechali dzisiay o godzinie 9. rano, aby, będąc przez Cesarza Jcmi Austryiackiego zaproszeni, udali się do Lambach. Jego króle. mość Xiążę Luitpold i Xiężniczka Adelgunda towarzyszą w téy podróży swoim rodzicom.

Turcyia.

Dostrzegacz Austryiacki z d. 26. Czerwca pmieścił:

Gazety Paryzkie z d. 16. Czerwca, zawieraią pod napisem: »Zante d. 16. Maia« następuięce wiadomości o obradach, które się toczyły na pierwszych czterech posiedzeniach narodowego Zgromadzenia Greckiego w Piada, (Epidaurus) w d. 18., 19., 20. i 21. Kwietnia nowego stylu: Narodowe Zgromadzenie Greków iak wiadomo otworzone zostało w d. 18. Kwietnia w Epidaurus. Pierwsze posiedzenie rozpoczęto odczytaniem listy Pełnomocników prawnie do tego Zgro-

madzenia powołanych. Narady rozpoczęły się względem przypuszczenia Pełnomocników Sulioc-kich, lecz ie wnet przerwano i do następnego posiedzenia odłożono. Poczem przystąpiono do mianowania Prezydenta. Peloponezyianie przełożyli A. Zaimi, a Rumelioci Pietro Mauromichali. Długo trwały spory, aż nakoniec gdy ani ieden, ani drugi z Kandydatów nie chciał tey godności przyiąć, część Zgromadzenia oznaczyła do tego Koryntczyka Notarę, na którego zaraz zgodzili się Rumelioci, i który pomimo oppozycyi, iaką Peloponezyianie przeciwko temu wyborowi popierali, został Prezydentem Zgromadzenia obwołany. Wice-Prezydentem mianowano Jana z Liwadyi. Poczem przystąpiono do mianowania pierwszego Sekretarza, tym został iednomyślnie A. Papadopulo wybrany. — Gdy się Zgromadzenie prawnie ustaliło, zrobiono przełożenie, aby na wyspach Jońskich zaciągnąć pożyczkę, i po wysłuchaniu zdań kilku Członków, mianowano w tey mierze Kommissyią z siedmiu Członków. Imiona tychże są: Zaimi, Baduri, Ainian Chrysogelas, Xeno, Blasis, Zographos. Po naradach mniey ważnych zamknięto posiedzenie.

Na posiedzeniu wtórém (w d. 19 Kwietnia) po odczytaniu protokułu przez Sekretarza z dnia poprzedzaiącego, wniesiono znowu żądanie Suliotów względem przypuszczenia ich Pełnomocników do Zgromadzènia. Po uwadze uczynioney, iż Prowincyia dopóki nie iest wolną, nie może mieć prawa mianowania Reprezentantów, iednakowoż ich Pełnomocnicy z powodu znakomitych posług Suliotów zostali przypuszczeni. Poczém wszyscy Członkowie Zgromadzenia powstawszy z mieysc swoich, wznieśli ręce do Nieba, wezwali naywyższą Istotę na świadka, iż pod przysięgą zobowiązuią się iednomyślnie pracować około dobra publicznego, miiaiąc wszelkie uboczne zamiary. Prezydent odczytał potém głosno w imieniu wszystkich Pełnomocników przysięgę dla tegoż Zgromadzenia ułożoną, na którą wszyscy Członkowie rzekłszy przy końcu Amen i ucałowawszy Ewanieliią dali swoie przyzwolenie. Tu wniesiono znowu pytanie o pożyczkę na pierwszém posiedzeniu uczynione. Wielu Członków było tego zdania, aby się Zgromadzenie natychmiast tą sprawą zaięło, zaś P. Ainian oświadczył, iżby to było nastawać na prawa ieszcze istnieiącego Rządu, ztąd przełożył, uczynić do tegoż odezwę, aby niezwłocznie wszedł w układy o tę pożyczkę. Wniosek ten przyięto i ieszcze na tém samem posiedzeniu wykonano. — Co się zaś dotycze przełożonego głosowania, tedy Peloponezyianie byli za publicznem, Rumelioci i wyspiarze zaś za taynem; ostatnie zostało w końcu większością głosów przyięte. Sekretarz odczytał ieszcze prosbę Olimpiyczyków o przypuszczenie ich Posłów do Zgromadzeniu narodówego, którą atoli odrzucono, narady zamknięto i Prezydent odroczył posiedzenie.

W d. 20. Kwietnia przystąpiono do mianowania siedmiu Kommissyy; takowe trudnić się będą: pierwsza z pietnastu Członkow, Konstytucyią i formą Rządu, wtóra, z siedmiu Członków, organizacyią woysk regularnych i nieregularnych, trzecia z pięciu Członków, finansami, czwarta, piąta, szósta i siodma marynarką, publicznem oświeceniem, Religiią tudzież rozpoznaniem prośb, zdawać będzie z tychże sprawę Zgromadzeniowi, któremu właściwe iest rozstrzygnienie.

W d. 21. naradzano się nad instrukcyiami, iakie każdey z tych Komissyi maią bydż udzielone. Na temże posiedzenu wniesiono pytanie, iaka iest dla Grecyi naystosownieysza forma Rządu, i na iakich zasadach opierać się ma w tym celu złożona kommissyia Piętnastu. Na posiedzeniu przeszłem uznano iuż za dobrą tymczasową i reprezentacyyną formę Rządu — iak na teraz istnieie — komissyią upoważniono przełożyć ieszcze ulepszenia, iakich ieszcze wymaga. Przeciwko temu P. Ainian zwrócił uwagę na niedogodności Rządu tymczasowego i rzekł, iż koniecznieby potrzeba pomyśleć iak nayspiesznièy o zaprowadzeniu Monarchii konstytucyynéy; wniosek ten przyięło całe Zgromadzenie. Upoważniono zaraz komissyią pracować niezwłocznie nad nową Konstytucyią. Poczém żądano wiedzieć, czyli Monarcha ma być Grekiem lub Obcym, naco umocowany Agamemnon oświadczył iż powinien być Obcym. Że nikt niepowstał przeciwko temu zdaniu, przeto komissyia odebrała zlecenie, stosować się do zamiaru Zgromadzenia narodowego. — Odczytano ieszcze prośbę Jenerała Gury, Gubernatora Aten, w któréy przyrzeka dać 100,000 piastrów, na wsparcie Messolungi (ieszcze pod ówczas w mocy Greków będącéy.) Całe Zgromadzenie oświadczyło podzięki Jenerałowi za ten rys miłości oyczyzny. Poczem pytano się wielu Członków a szczególniéy Kołokotroniego, coby w takiéy okoliczności czynił? — Atoli Jenerał ten nie chciał przyrzec dać ani iednéy pary. Pełnomocnicy z morza Egieyskiego ofiarowali wszystko, co tylko są w stanie, aby swoim braciom pomogli; ponieważ żadnego więcéy nie uczyniono wniosku więc zamknięto posiedzenie.

Gazety Paryzkie z d. 17. Czerwca, umieściły następuiący dokument, iakiego znany francuzki Filelen Jenerał Roche udzielił greckiemu wydziałowi w Paryżu.

Uchwała trzeciego Zgromadzenia narodowego w Epidaurus.

Prosić Posła Króla Jegomości Angielskiego w Konstantynopolu, aby wszedł w układy o zawarcie pokoiu między Portą Otomańską a Grekami pod warunkami niniejszym aktem obiętymi, mianowicie:

Arty. 1. Że żadnemu Turkowi nie ma być wolno mieszkać na ziemi greckiéy ni iakikolwiek maiątek w Grecyi posiadać, albowiem niepodobna, aby te obadwa narody mogły żyć z sobą.

Art. 2. Że ze wszystkich w mocy Turków będących twierdz w kraiu greckim, woyska tureckie wyciągną i takowe oddane zostaną Helelenom.

Art. 3. Że Sułtan niebędzie miał wpływu ni na wewnętrzną organizacyią niteż na duchowieństwo greckie.

Art. 4. Że podług tychże samych prawideł rządzeni będą i tychże samych praw w Peloponezie na greckim stałym lądzie, na wyspach Eubei, Kandyi, Archipelagu, słowem używać będą mogli takowych we wszystkich prowincyiach, które ięły za broń i wcieliły się do Rządu Greckiego.

Art. 6. Że artykuły w niniejszym Akcie zawarte, nie będą mogły być zmienione ni przez Posła ni przez Zgromadzenie narodowe mianowaną Komissyią, szczególniéy upoważniorą listować z Posłem angielskim.

Art. 7. Że Grecy mieć będą swoię właściwą banderę.

Art. 8. Że mieć będą prawo bicia monety.

Art. 9. Że summa (maiąca być W. Porcie wypłacona) daniny oznaczona i takowa co rocznie lub raz na zawsze wypłaconą będzie.

Art. 10. Że dozwolone będzie zawieszenie broni i że w razie gdyby W. Porta niechciała zezwolić na te warunki, Komissyia udać się może do wszystkich lub iednego Mocarstwa Europeyskiego o pomoc i opiekę i tak działać będzie mogła iak naydogodniéy osądzi dla sprawy Grecyi.;

Protestacyia do trzeciego Zgromadzenia narodowego w Epidauras zaniesiona dnia 12/24 Kwietnia 1826.

»Mości Panowie! Już iako obywatel, oraz iako sprawca teraźnieyszéy walki winien iestem narodowi, moiéy rodzinie, i mnie samemu obiawić publicznie zdanie moie w epoce, ktora roztrzygnąć musi los Grecyi.«

Zgromadzenie narodowe uchwaliwszy za wyłącznem pośrednictwem Posła Angielskiego starać się o zgodę Grecyi z iéy tyranem, oddaliło się od swoich świętych obowiązków i chybia zamiaru swoiego połączenia. Naród, którego Mości Panowie iesteście Reprezentantami nie dał Wam swoiego pełnomocnictwa, do tego, abyście iego niepodległość zniszczyli, lecz byście ią ustalili i ugruntowali. Historyia sądzić kiedyś będzie bezstronnie WPanów akt dzisieyszy. Jeżli Europa czuie z różnych powodów, że sprawa nasza niemoże więcey podlegać dziwacznemu loswi, iakże spoglądać będzie na to, że pełnomocnicy Grecyi odznaczaią się aktem w rocznikach narodów niesłychanym, i całemu światu dowodzą, że sami swoiego prawdziwego nie znali położenia? Zastrasza-li was upadek Messolongi? Ufaycie, iak w początkach walki dobrze znanemu zapałowi i patryotyzmowi narodu. Pierś każdego Greczyna iest wtórą Messolungą. Przyprawia-li was o kłopot niedostatek źrodeł pomocnych. Wezwiycie wspaniałomyslność obywateli. Greczyn niebył nigdy głuchym na głos oyczyzny. Brakuje-li wam nakoniec pieniędzy? Zatwierdzmy nasze długi.

Potrzebuiemy pomocy, udaymy się do Monarchów wszystkich chrześciiańskich narodów; wszyscy, Mości Panowie, równe maią prawo do naszey wdzięczności. Okoliczności w iakich się znayduiemy i ich stanowisko zaręczaią nam pożądane wsparcie. W krytycznych chwilach okazuią się wielkie narody i prawdziwi obywatele. Łatwo iest każdego czasu być niewolnikiem; lecz trudno stać się wolnym. Chcemyż-li pokoiu? Spieszmy do boiu. Jeźli z powodów, które mi nieznane, Zgromadzenie narodowe obstaie za pierwszą swoią uchwałą, tedy mam sobie za moią świętą powinność w oczach wszystkich Grekow i wszystkich chrześciiańskich narodów przeciwko aktowi protestować i ninieyszą protestuię uroczyście, bo takowy uważam być przeciwnym prawu antyhelenicznym i zupełnie niegodnym narodu, który po kilkakroć mogłbył być podbity a przecież nigdy niewchodził w układy ze swoimi tyranami. Jednakże iako Greczyn i prawdziwy przyiaciel wolności moiey oyczyzny nieprzestanę łącznie z moimi współobywatelami walczyć i gotów iestem wylać ostatnią kroplę krwi dopóki trwać będzie woyna o niepodległość.

Jak wiadomo Zgromadzenie narodowe w Piada, zaraz po odebraney wiadomości o upadku Messolungi zawiesiło swoie prace, i przystąpiło do wyboru dwóch tymczasowych Władz, które zostały w d. 29. Kwietnia w Napoli-di-Romania zaprowadzone. Władze te, lub iedna z tych zdaię się podług wiadomości z Korfu z d. 1. Czerwca, że teraz przełożyły inne daleko umiarkowańsze przełożenia, oczém iednakże dotąd pewnych brakuie wiadomości.

(Do tego Numeru Gazety dołączony iest Ner. 27. Rozmaitości.)

Redakcyia Józefa Bensy; Drukiem Piotra Pillera.